

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:
Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden
mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemati velja:
Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedientja v
„Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon - številka 74.

Štev. 74.

V Ljubljani, v petek 31. marca 1899.

Letnik XXVII.

Vabilo na naročbo.

S 1. aprilom pričanja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta 3 gld.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

Babilonski stolp ob Adriji.

»Naša Sloga« objavlja v jedni zadnjih številkih članek, v katerem polemizuje z rimskim listom »Civiltà Cattolica«. Ta list, ki izhaja v daljnem Rimu in ki je drugače na glas pravice katoliškega lista, je objavil dopis iz avstrijskega Primorja o naših političnih odnosih in sicer nekako na način, kakor smo bili navajeni čitati v tržaškem »Amicu«, ki je pa, kakor se čuti, prenesel zdaj svoj »delokrog« čez mejo avstrijske domovine tja, kjer naših razmer ne poznajo in ne morejo soditi, kaj je v poročilih s te strani prav ali ne prav. »Civiltà Cattolica« v Rimu si je

dala pisati o naših razmerah nekako sledeče: Hrvatje in Slovenci na Primorju so podobni Dantejevemu volku, ki ni nikoli sit. Na grofa Thuna pritiskajo tako, da jim mora izpolniti vsako željo, pa naj bi bilo to v še tako škodo Italijanom v Primorju. Tako jim je Thun uvel slovenski jezik na sodiščih v Gradcu, Celju in v Trstu in po vsem tem je postavil v državni proračun še potrebno svoto za ustanovitev državnega srbo-hrvatskega gimnazija v Pazinu, mestu, kjer je 3000 prebivalcev, ki so skoro sami Italijani, združeni v tej mestni občini. Nadalje pravi list, da je nastala po vsej Italiji velika ogorčenost proti tej gimnaziji. A vse proteste, ki so dohajali od strani užaljenih na vladu na Dunaj, je grof Thun enostavno odklonil in brezbrizno vrača dopise pritožiteljev. Naposled stoji v tem listu, da je od šest srednjih šol, katere je vlada ustanovila v Primorju, peto nemških in da se na vseh ne smatra italijanski jezik za obligaten, pa naposled vzklika: Dodajte še eno nemško-slovensko učiteljsko, a zdaj še srbo-hrvatski gimnazij, pa imate jasno sliko o babilonskem stolpu ob Adriji! Iz vsega tega članka je pač razvidno, da prihaja iz nekega tabora v našem Primorju, kjer ne poznajo pravičnosti napram naši narodnosti, dasi bi bilo pričakovati, da taki činitelji vsaj ne skrunijo s takimi nekrščanskimi poročili katoliškega lista kakor je »Civiltà Cattolica« v Rimu. O vsebini članka je skoro nepotrebno govoriti, saj so to že stokrat omlatene pleve. Razložek je v tem slučaju le ta, da se hoče s tem člankom morda vplivati na kakem mestu, kjer se odločuje v cerkveno-

političnih stvareh. Kako neosnovane pa so trditve v tem članku, da je vsa Italija bila ogorčena proti osnovi gimnazije v Pazinu! Kaj ima li Italija z osnovami šol v Avstriji? Potem je pa tudi res, da je samo frimazonska »Italija« Istre in Trsta protestovala proti tej opravičeni zasnovi. Pošteni Italijani pa niti besedice črhnila niso, nasprotno so bili še ogorčeni radi postopanja »Progres«a. Kar se pa tiče nemških srednjih šol v Primorju, pa bi svetovali, naj se primorski Italijani obrnejo do Nemcev samih, morda dobijo odgovor, kakoršnega Nemci dati naj! Želeti bi bilo, da vplivni slovenski krogi opozore vredništvo omenjenega lista na dejanske razmere, ker škoda je za Slovence v Primorju usodna, ako so katoliški listi tako poučeni.

Politični pregled.

V Ljubljani, 31. marca.

Poldnevni pouk v gorenje-avstrijskih šolah. V svoji zadnji seji vsprejel je gorenje-avstrijski deželni zbor z veliko večino predlog posl. Huberja, da naj se v šolah po deželi uvede poldnevni pouk. S tem, rekel je predlagatelj, je mnogo pomagano kmetskemu prebivalstvu, poleg tega se pa tudi kaj lahko prihrani stroški za gradnjo novih šolskih poslopij. Predlog je zagovarjal tudi posl. Doblhofer, izjavljajoč, da je prijatelj šole, ob enem pa tudi kmečkega ljudstva. Napraviti treba razložek mej mestom in deželo. Pomisliti je, koliko morajo trpeti otroci v zimskem času, ko morajo češče brez zajutreka oditi v daljno

LISTEK.

Slutnja srca.

Ruski spisala V. Curikova. — Preložil I. M.

Sredi bujnih trat, obrobljenih z lesovi na bregu široke reke raztega se in stoji iz davnih časov mala vasica. Okna kočic obrnjena so proti reki, a dvorišča proti lesu.

Kočice tišče se druga druge. Po zimi zasipa jih sneg, poletne nevihte iztresajo svoje strele nad njimi in jesenski dežovi jih zalivajo, a one trdno stoje in stoje. Uniči naj jih tudi požar, uniči naj jih vse do tal, ne propadejo za dolgo, potem pa vzrastejo takorekoč iz zemlje ter stoje in stoje, nad njimi pa teko leta in leta. V teh kočicah žive ljudje, pokoljenje za pokoljenjem, vsi kakor jeden in jeden kakor vsi. Žive, trudijo se, starajo se in pomro udano in voljno. Za njimi pa pridejo mladi, da žive, se trudijo, starajo in umirajo udano in voljno. Čas hiti, projedejo stoletja.

Pozna jesen. V izbi jedne kočice sedi mlad mož, kodravi, veseli in zdravi Dimitrij.

Poletni opravki so vsi končani, a zimska dela z izvažanjem lesa se niso še pričela. Nima dela, zato sedi in zeva. Svoje sile zbira, a Agrafena, mlada, lepa, plavalasa njegova žena sedi pri njem na klopi in krmi sina Ivana. Sedita in molčita ter poslušata valovito pesem, tožno pesem jesenskega vetra.

Ali naj idem spat, — spregovori Dimitrij.

Da, le leži, — odgovarja Agrafena — jaz pa še operem zvečer srajce.

In zopet molčita.

Potrkata na duri in v sobo stopita dva soseda, Nikolaj in Anisim. Vstopita, pomolita, pozdravita se z domačini in počneta vabiti Dimitrija seboj.

Idem, da idem. A kam, ne povesta in tudi Dimitrij ne povprašuje. Vidno je, da ve in so se poprej dogovorili. Agrafena upira oči sedaj v moža sedaj v nepovabljenega gosta, a ne črhne besedice.

Dimitrij obleče suknjo, se prepaše s pasom in odide z njima. Ni še pozno in jesenska noč je dolga. Dosti časa je še za spanje.

Agrafena ostala je sama. Popepelila je srajce, pospravila posodo, še jedenkrat nakrmila dete ob prsih, zapela mu pesmico, Dimitrija pa še ni od nikoder. Žena pogasila je ogenj in legla na klop. Dokler je imela opravka, bila je pokojna, a kornaj da je legla, bilo ji je težko pri srcu.

Pod pečjo oglašal se je cvrček, njej pa so rojile težke misli po glavi: »ah kam je šel, ne, ne blodi za dobrim po noči«. In nehote se je Agrafena spomnila, kako se ji je bilo začelo srce v trenutku, ko sta stopila v hišo Anisim in Nikolaj. No pri delu se ni vznemirjala, a sedaj ko je vse potihnilo, bilo je srce otožno. Ona bedi in strmi v temoto. Zgane se, kadar se oglašava krava v hlevu, in vzdihli izvijajo se ji iz prsi, ko zasliši glas kričavega petelina v veži. Prižge luč, se vsede, posluša, zopet leže. Dimitrija ni in ga ni. Agra-

fena položi trudno glavo na lakete prave roke in zadremlje v svojem vznemirjenju. Sanja se ji, da pere na reki in krog nje tolčejo s pralci njene znanke. Ona hoče vse preglasiti in klati s svojim pralcem kar ima moči, da jo boli roka. Uzdrami se. Poležala je roko; glas pralca pa ji vedno še šumi v ušesih. Kar čuje, da nekdo trka na vrata. Poskoči in hiti odpirati vežo; Dimitrij je prišel. Belkasta, nevlajiva jesenska zarja se že zaznava na obzorju. Žena hoče napraviti luč, a ker mož ničesa ne veli, vleže se i ona in zaspi.

Zjutraj so vstali. Agrafena vidi, da Dimitrij ni vesel, da molči in oči poveša. Pasu ni in tudi čisto srajco je oblekel, a kam je dejal ono, ki jo je slekel, ne vé žena.

»No meni treba molčati«, misli si. »Vidno je, da se je z možem naključilo zlo.« Kmalu je zvedela Agrafena vse, zvedeli so i vsi drugi. Ubili so tisto noč konjskega tatu v lesu in našli so vse tri ubijalce. Tudi Dimitrij bil je med njimi. Pas je bil pozabil v lesu pri mrtvem telesu. Izpraševali so jih, sodili so jih, v zaporih so jih držali ter prisodili vsakemu svojo kazen; Dimitriju so prisodili prisilno delo v rudnikih.

Plakala je Agrafena, vsklikala in umirala tuge. Žalovala je za Dimitrijem in tarnala nad seboj, češ ona, zapuščena mlada žena in brez moža, je kakor ladja brez krmila na širnem morju.

Čas hiti, Dimitrija ni. Agrafena se upokoji, hiti za delom in vzgaja sinka. Venela in upadala je žena. Krasota je propadla in blesk oči je iz-

šolo in se zvečer vrnejo domov, ne da bi dobili opoludne kaj toplega za želodec. Namestnik baron Puthon je naglašal, da je izmed 508 šol na 300 šolah že sedaj uveden poldnevni pouk. — Kaj takega bi bilo potreba tudi pri nas, posebno v gorskih krajih. Toda Kranjska dežela je po mnenju nekaterih mož dovolj bogata, da lahko zgradi v vsakem gorskem selu posebno šolsko poslopje.

Česko-nemški liberalci in gonja radikalcev. Cel čas rogoviljenja Schönererja, Wolfa in njunih zvestih sodrugov je bilo opazovati, da nemško-napredna stranka niti z mazincem ne gane, da bi omejila ali vsaj skušala omejiti delovanje kričaške klike. Umevno je, da so radi tega gotovi krogi jeli misliti na mogočnost, da obstoji med tema dvema strankama nekaka pogodba radi ohranjenja mandatov. Dr. Schlesinger sicer izjavlja v nekaterih praških listih, da so vse take govorice popolno neosnovane, toda vsakomur se vendar čudno zdi njihovo postopanje, ki je brez kakega dogovora bodisi z vlado ali pa z radikalno kliko skoro neumljivo.

„Kreuzzeitung“ o avstrijskem jezikovnem zakonu. Imenovani nemški list objavlja nek dopis z Dunaja, v katerem se najpreje trdi, da bo vlada na vsak način izdala jezikovni zakon s pomočjo paragrafa 14, ne vé se le, kako in kedar. Dopisnik sicer pravi, da te vesti ni zajel naravnost iz vladnih krogov, pač pa tam, kjer se bo o tem konečno odločilo. Kateri so ti krogi, mož seveda ne pové. Res je sicer, pravi nadalje, da je grof Thun nekaj dni pred zaključkom državnozbornskega zasedanja zagotovil nemške katoliške poslance in nekatere druge zastopnike desnice, da jim parlamentarne počitnice ne bodo prinesle nikakih presenečenj, toda uveljavljanje napominanega jezikovnega zakona se nikakor ne more imenovati presenečenje. Grof Thun ne bo prelomil dane obljube in vkljub temu se bo poslužil paragrafa 14. v svrhu rešitve jezikovnega vprašanja. Ministerski predsednik se je gotovo in se bo še posvetoval z zastopniki obeh interesovanih strank in gotovo je, da so o tem poučeni že vsi zastopniki.

Na Francoskem so pričeli zadnji čas pravo gonjo proti društvom, ki ne zasledujejo popolno istih teženj in načrtov, kakor sedaj vladajoča večina. Preiskovalni sodnik Fabre, ki je imel od dne Faurove smrti pa do predzadnjih dni na delu ogromen policijski aparat, je izročil štiri najbolj nevarna društva državnemu pravdnictvu in sicer ligo za obrambo človeških pravic, predsednik ji je senator Trarieux, potem društvo »francoska domovina«, predsednik Lemaître, potem zvezo ljudskega odbora in pa ligo za deželno brambo, kateri načeluje podpolkovnik Monteil. Znane, še le v novejšem času ustanovljene patrijotiske lige, ki je bila gotovim pariškim krogom najbolj trn v peti, pa preiskovalni sodnik niti ne omenja,

ginil. Češče zahaja Agrafera v cerkev, tam postaja, zdihuje in moli... A za koga moli, nikomur ne pové. Ne pred ljudmi, pred Bogom izliva svoje molitve in solze: On jih i čuje, On vé zanje.

Dimitrij je oskrnil svoji roki s človeško krvjo, oskrnil je s krvjo tudi svoje srce. Zapekla se je kri v njem v ljuto zlobo in živi kot človek s kamenitim srcem. Vse spomine je zagrebel, kakor da ni poznal ne očeta ne matere, ne žene, ne svojega otroka in ne sela z božjo cerkvijo: jedno jedino še živi v Dimitriju — nenasiljiva zloba.

Gonili so Dimitrija dolgo od ječe do ječe in privedli ga v prisilno delo, a zver v njem se ni pomirila. Niti sledu veselosti ni na njem. Obrili in ostrigli so ga in kodri padali so na hladna tla, z njimi pa je izginila tudi mladost. Smeha ni slišati iz njegovih ust, odpre jih le za ostudno kletev.

Sam zase dela, vsem se roga, vse ljudi zavidava in črti: bil bi, dušil bi, v topli krvi bi kopal roki. Strašno je postalo lice Dimitrija in globoke brazde so se zarisale na njem, kakor se zarišejo razpoke po zemlji ob času suše.

Čas hiti, hiti kakor bistra voda. Starost je tu. Dimitriju se je vse pristudilo. Vse življenje nosi verige, starost upogiba mu hrbet, smrt se vedno bolj bliža, a Dimitrij se ne meni zato. Živi dan v dan kakor kamen, brez mislij in spominov.

(Dalje sledi.)

ker ve, da jo je vlada že popolno zatrla s tem, da je spravila pod ključ njena voditelja poslanca Déroulède in pa Haberta. Kajpada se marljivo zasledujejo še vsi njeni in drugi člani tej ligi sorodnih društev, ker po njih preti republiki menda največja nevarnost. Pa mora republika stati res prav na slabih nogah, da se njeni voditelji zboje takoj vsake sapice.

Turška vojna uprava nima sreče pri nabavi potrebnega streljiva. Že večkrat je sklenila pogodbe s posamnimi tovarnami za patrone, toda nikdar ni mogla izplačati vse pogojene svote, vsled česar ni dobila naročenega blaga in čisto tudi izgubila že plačano ponapredščino. Ravno taka se jej godi sedaj. Minuli teden je došlo 6225 zabojev z 7,830.000 patron, za katere je treba plačati ostalo svoto 48.000 turških funtov. Ker pa vlada nima denarja, ga tudi ni mogla izplačati, ter se je vojna uprava izgovarjala, da hoče streljivo poprej preskusiti. Na te limanice tovarnarji niso hoteli iti in tako bo blago romalo nazaj. Tem neprijetnostim se hoče izogniti sultan s tem, da je pri neki šenthipolitski tovarni naročil stroje za izdelovanje patron za 20.000 funtov. Pogodba je sicer sklenjena, toda vprašanje je, bodo li imeli tudi kaj potrebnega drobiža, posebno še za nakup potrebnega materiala.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 31. marca.

(Velikonočne procesije) se vrše jutri po nastopnem redu: Ob 3. uri popoldne pri Uršulinah, ob 1/2. uri v stolnici, ob 5. uri v Trnovem in pri sv. Petru, ob 6. uri pri sv. Jakobu in oofrančiškanih, v nedeljo zjutraj pa ob 4. uri v cerkvi Jezusovega srca.

(Shod slovenskih gospodarskih zadrug) bo v četrtek 6. aprila v Katol. domu v Ljubljani. Dnevni red: Pomen gospodarskih zadrug, poroča g. Fr. Jaklič. — Vzajemno delovanje gospodarskih zadrug, poroča dr. Krek. — Konsumna društva in njih nasprotniki, poroča g. Peter Hauptman. — Shod se prične ob 1/2.10 dopoldne.

(Deželni zbor) tirolski, goriški, tržaški in isterski so, kakor se nam z Dunaja brzojavlja, sklicani, in sicer tirolski na 11. aprila, ostali trije na 15. aprila. Isterski deželni zbor bode zboroval v Kopru.

(V državnem proračunu) oziroma proračunskem provizoriju se nahajajo v drugem četrtletju za Kranjsko naslednji krediti: 15.000 gld. za nove stavbe, pre- in dozidave; 9900 gld. za poprave v ljubljanskem licealnem poslopju; 22.130 gld. za nakup stavbišča za novo sodišče v Ljubljani; 50000 gl. za nakup in adoptiranje novomeške vojašnice; 100.000 gld. za gradnjo novega gimnazijskega poslopja in 100.000 gld. za gradnjo justičnega poslopja v Ljubljani.

(Društvo za krščansko umetnost) v Ljubljani ima prihodnji četrtek, dne 6. aprila, svoj občni zbor v dvorani duhovskega semenišča (2. nadstropje). Med tem velikim zborovanjem bode tudi primeren govor in slednjič volitev novega odbora. Želeti je obilne vdeležbe.

(Druga izredna dramska predstava.) Kakor smo že omenili, igrali bodo domači igralci in domače igralke na svojo režijo A. Medvedovo žalostno igro v petih dejanjih »Za pravdo in srce« na Velikonočni ponedeljek dne 3. aprila. Vse proste vstopnice ostanejo tudi za to predstavo v veljavi.

(Občni zbor »Dramatičnega društva« v Ljubljani) bo 15. aprila v »Narodnem domu«. Dnevni red: a) Poročilo tajnika, blagajnika in revizorjev. b) Vprašanje, ali naj se opera opusti ali ne. c) Volitve. d) Slučajnosti.

(Kmetijsko društvo v Horjulu) imelo je v minulem poslovnem letu blizu 72.000 gld. prometa in sicer 35.981 gld. 15 kr. dohodkov in 35.475 gld. 39 kr. stroškov. Pristopilo je v tem letu na novo 36 članov in šteje sedaj društvo 266 udov, ki so vplačali na deležih 3698 gld. 13 kr. Bilanca izkazuje 21.980 gld. 16 kr. aktiv in 21.392 gld. 20 kr. pasiv. Čisti dobiček, ki se ves prepusti rezervnemu zakladu, znaša 1103 gld. 72 kr. ali v primeri z letom 1897 za 415 gld. 83 kr. več. Pri kmetijskih pridelkih in raznem blagu je imelo društvo 4611 gld. 72 kr. kosm. dobička. Rezervni zaklad znaša koncem leta 1898 svoto 1825 gld.

95 kr. — Te številke jasno kažejo, kako neosnovani so napadi, s katerimi je obkladal »Narod« tudi to društvo. Podjetje, ki ima v tako majhnem kraju toliko prometa, je pač živo potrebno. Zato pa se v Horjulu napadom »Narodovim« le smejemo in prav pridno delujemo v blagor ljudstva. Gospodarska organizacija je moč, kateri hripavi liberalni napadi le — koristijo.

(Iz poročila o delovanju kmetijsko-kemičnega preskušališča za Kranjsko v Ljubljani.) Kemično preskušališče otvorilo se je 13. avgusta, vreditev pričela se je pa 1. maja 1898. Umevno je, da o delovanju tega znanstvenega zavoda, katero obsega dobo od 13. avgusta do 31. decembra, ni še mnogo poročati. Poleg poročila o delovanju sledi naj najvažnejše o nalogah in vredbi preskuševališča. Pravila zavoda potrdilo je c. kr. ministerstvo za kmetijstvo z odlokom od dne 20. oktobra 1898, št. 22.713. Z ozirom na § 1. teh pravil ima ta zavod sledeči delokrog: Namen preskušališča je, s strogo znanstvenimi preiskavami pospeševati kmetijstvo na Kranjskem, posebno vinstvo, preiskovati in preskušati reči, ki so v tesni zvezi z dejanskim kmetijstvom sploh in posebej z vinstvom, potem vse semkaj spadajoče rastlinske bolezni. Nadalje ima preskušališče posebno nalogo, preskušati in v prigled jemati različna gnojila, krmila in semena ter preiskovati zemlje; potem izvrševati analitiške, fizijološke in mikroskopske preskušnje, posebno preskušati živila in povzitrine, ako to zahtevajo oblasti, društva in zasebniki, in razširjati vspehe znanstvenih preiskav z besedo in v spisih ter kmetovalcem dajati nasvete in jih proučevati. Posebne važnosti za preskušališče je § 4. imenovanih pravil, ki se glasi: Preskušališče ima pravico izdajati listine o izidu svojih preiskav in preskušanj, ki so v tesni zvezi s kmetijstvom in s tehniško porabo kmetijskih surovin. Za veljavnost teh listin je potreben ravnateljev podpis in pečat preskušališča. Delovanje preskušališča nadzoruje c. kr. ministerstvo za kmetijstvo; vsled tega je dvorni svetnik imenovanega ministerstva profesor dr. E. Meissl dne 27. septembra 1898 natančno pregledal naredbo zavoda ter se je o njej jako pohvalno izrekel. — Preskušališče ima svoje prostore v deželni hiši v Salendrovih ulicah št. 3 v prvem nadstropju ter je vrejeno sedanjemu stanju znanosti popolnoma primerno. V dobi od 13. avgusta do 31. decembra 1898 imel je zavod mnogo posla, kajti oblasti, društva in zasebniki poslali so mu 100 preskušanj raznih predmetov v znanstveno (kemično, fizijološko in mikroskopsko) preiskavo, in sicer: Vina 38 preskušanj, vinskega mošta 3 preskušnje, piva 5 preskušanj, žganja 7 preskušanj, vode iz vodnjakov in studencev 16 preskušanj, masla 1 preskušnja, mleka 2 preskušnji, moke 1 preskušnja, kave (zmlete) 1 preskušnja, sladkorja 1 preskušnja, kislega zelja 2 preskušnji, umetnih gnojil 11 preskušanj, zemlje 7 preskušanj, žveplenega prahu 1 preskušnja, sode 1 preskušnja, odpadkov iz tovarne 1 preskušnja, glazura za sode 1 preskušnja, tkanine 1 preskušnja, skupaj 100 preskušanj. Preiskavanje omenjenih predmetov zahtevalo je nad 600 posameznih določil. Mnogo posla je imel zavod s preiskavo živil in povzitrin in to s preiskavo vina, mošta, piva, žganja, mleka, moke itd. Od 38 vrst preiskovanih vin bilo je 11 vrst, t. j. 29 odstotkov ponarejenih ali tako pokvarjenih, da niso bili za rabo. V petih slučajih je bil ravnatelj preskušališča dr. E. Kramer pri c. kr. sodiščih izvedenec glede ponarejanja živil. — Razven omenjenih preiskav je rešil zavod mnogo vprašanj o različnih gospodarskih stvarih in to povsem o porabi umetnih gnojil, o uničevanju kmetijskih škodljivcev, o sestavi mešanice semen za travnike z ozirom na razliko zemlje, o zboljšanju bolnih pristnih vin itd. Nadalje je opomniti, da namestila c. kr. ministerstvo za kmetijstvo ustanoviti na ljubljanskem barju več poskušališč za obdelovanje barja in je pooblastilo ravnatelja preskušališča, da ukrene že jeseni vse potrebno, da bode mogoče pomladi z delom pričeti. — Iz navedenega poročila se lahko razvidi, da je imelo kemično preskušališče že v prvih štirih mesecih svojega obstanka mnogo posla, tako da ni dvomiti, da je bila ustanovitev tega zavoda nujno potrebna.

(Iz Ljutomer.) Občeprijavljeni naš zdravnik dr. Mihalič se je na potu iz Bučkovec na cesti v okolici Kamenščak zvrnil z voza, ker sta se konja splašila. Padel je tako nesrečno, da si je

zlomil eno nogo in roko nalomil. — Iskreno so-
žalje blagemu gospodu, z željo, da prav kmalu
ozdravi!

(Iz Tomišlja.) Strašanski škandal se je zgodil
te dni v Tomišlju po poročilu »Slov. Naroda« z
dne 28. marca. »Nek človek z imenom Jožef
Knific, kurat in beneficijant v Tomišlju, se je pre-
drznil raz lece imenovati občespoštovanega gosp.
M. Peruzzija in nekega drugega veljaka goljufa in
sleparja. Knific ju je kar imenoma na ta nečuven
način razžalil, dasi nima sence povoda in sta oba
tako vzgledna poštenjaka, da kak Jože Knific niti
vreden ni, da bi jima prah s čevljev obrisal.
Knific pride pred sodišče. Zares lepe izgleda nam
dajejo ti katoliški duhovniki.« Tako piše »Narod«.
Grda laž je, da bi imenoval gospod Knific ta dva
veljaka goljufa in sleparja. Pač pa je omenil lansko
volitev in jo je imenoval goljužno in sleparsko
volitev, pri tem pa ni drugega storil, kot citiral
odlok slavne deželne vlade, ki je ovrgla to voli-
tev, pri kateri je spravil Peruzzi pet ali sedem
volilcev na svojo stran, a na nasprotni jih je bilo
nad 100, in je rekla, da sta župan Švigelj in Pe-
ruzzi varala volilce. Odgovoriti mi je še, kaka ve-
ljaka sta ta dva moža, katerima ni vreden Knific
prah s čevljev obrisati. Še nedavno je pisal »Na-
rod« o Peruzziju, da je v Ljubljani liberallec, na
Igu pa klerikalec. toraj nekaj kameleon, kar je
»Narod« zadel, a sedaj je zopet pri njem obče-
spoštovani mož. In drugi občespoštovani mož je
nek bivši cerkveni ključar, kateri je bil odstav-
ljen, ker si je hotel prilastiti dva orala benefi-
cijskega gozda za časa vakature. To sta torej ta
dva občespoštovana poštenjaka, katerima ni vre-
den gospod Knific prah s čevljev obrisati. Ljud-
stvo je imelo za škandal, da si upajo taki ljudje
dragega jim dušnega pastirja zaradi posojilnice in
zadruga črniti.

(Na graškem vseučilišču) so se pričela vpisavanja
za poletni semester dne 29. sušca ter se končajo
13. aprila. V zimskem semestru je bilo 1644 slu-
šateljcev, in sicer 86 bogoslovcev, 771 juristov,
558 medicincev, 163 modroslovcev in 66 farma-
cevtov.

(Nagrade za pokončane zveri.) Deželni odbor
kranjski je izplačal v minulem letu 30 gld. za
jednega medveda, 10 gld. za medvedko, 38 gld.
za 19 vider, 30 gl. za šest steklih psov, 5 gl. pa
za steklo mačko.

(Shod v Koštaboni) pri Pomjanu v Istri, ki ga
je minulo nedeljo hotelo društvo »Edinost« pri-
rediti, je okrajno glavarstvo v Kopru prepove-
dalo. Vzrok je bil, kakor se poroča s Pomjansčine,
ker so Lahoni na isti dan ondi napovedali svoj
shod. To seveda je bila lahonska zvijača. Raču-
nali so na to, da bode politično oblastvo prepo-
vedalo oba shoda, ker bi sicer morda nastali ne-
miri med strankama. In dosegli so svoj namen.
Toda Koštabona je slovenska in društvo »Edinost«
gotovo ne opusti svoje lepe namere. — Politično
društvo »Edinost« je napovedalo nov shod v Ko-
štaboni za nedeljo dne 9. aprila na isto uro in z
istim programom. Na shod pridejo odborniki po-
litičnega društva ter deželni in državni poslanci.
Shod je o pravem času napovedan in pričakovati
je, da ga politično oblastvo v Kopru dovoli.

(Patronat — kaj pak!) »Piccolo« ima vest
iz Velikega Lošinja v Istri, glasom katere je škof
dr. Mahnič vprašal lošinski občinski svet, ako bi
hotel kaj prispeti k popravi stolne cerkve v Lo-
šinju. Občinski svet je temu pritrdil in dovolil
tretjino stroškov iz občinskega premoženja. O tej
priliki pa je stavil občinski svet vprašanje na
upraviteljstvo cerkve, ako ne bi odstopilo občini
patronata nad cerkev, v kar je baje uprava cerkve
privolila. »Piccolo« pravi, da bi bilo jako umestno,
ako bi tudi lošinski občinski svet imel svojo
pažnjo na upravi cerkve... Kaj pak! Saj vemo,
kaj tiči v tacih pobožnih željah Lahonov: poitali-
jančenje ljudstva na Lošinju in uvedenje frama-
zonstva na mesto verske vzgoje. Ako naj ta ob-
čina za tako ceno dovoli tretjino za pokritje stro-
škov k popravi stolne cerkve, potem je želeti, da
ostane cerkev cerkev, občina pa občina!

(Influenca v upravi laških občin.) »Piccolo«
poroča s kislim obrazom, da so v Miljah pri
Trstu zaprli bivšega župana Ubaldinija in njego-
vega tajnika Impastarija. Preiskava se vrši tudi
proti bivšemu županu dr. Valonu, ker je baje
»pozabil« neko svoto položiti v občinsko blagajno.
Ljudstvo je seveda jako razburjeno. Italijanski de-

želni odbor ima kajpak važnejših opravil, nego
nadzorovati upravo svojih pristašev.

(Italijanski podaniki in policija.) Pod tem na-
slovom objavlja »Edinost« vvodni članek, kate-
rega konec se glasi: »Dobrodušnost avstrijskih
oblastev do italijanskih podanikov je uprav angeli-
ska, svetovnoznan, in je postala vsemu svetu že
v pregovor. Ta dobrodušnost je tolika, da že sme
biti uverjen vsakdo, da ta oblastva ne skrivé ni
jednega samega italijanskega lasu, ako niso bila
uprav prisiljena v to po arogantnem vedenju do-
ličnikov, ki drzno žalijo in zlorabijo avstrijsko
gostoljubnost. Poleg vse svoje tolerance do itali-
janskih gostov imajo pa avstrijska oblastva ven-
der še nekoliko drugih dolžnostij do lastne države,
kateri služijo, in do njenih podanikov! Ta država
se itak že zviija v hudi krizi vsled notranjih poli-
tiških in narodnih bojov med lastnimi podaniki.
Mi imamo v Avstriji in še posebno v teh primor-
skih pokrajinah dovolj zmešnjav in homatij, ki
nam jemljejo blagi mir, zastrupljajo življenje in
uničujejo javno blagostanje. Škoda vsled teh bo-
jev je tolika, da ne bi mogli našim oblastvom
prizanesti očitanja brezvestnosti, ako bi mirno
gledala, ko še tuji podaniki prilivajo olja v pla-
polajoči zubelj, mesto da bi mirno, tiho in hva-
ležno uživali kruh, ki ga jemljó našim ljudem
izpred ust.«

(Gorsko zdravilišče na Slemenu.) Odbor hrvat-
skega planinskega društva je naprosil zbor hrvat-
skih zdravnikov, da mu izjavi svoje mnenje, ali
bi bilo umestno zdravilišče na Slemenu. Zbor je
izjavil, da vremenske razmere, zdrava voda, bujna
vegetacija, dobra pota, pripravna zveza z Zagre-
bom in prirodne krasote priporočajo tako zdra-
vilišče na Slemenu. Morda hrvatski denarni zavodi
izvrše to podjetje.

(V Opatiji in Iki) je sedaj »saison grande«.
V Opatiji ni nobene proste sobe, tudi v Iki in Lov-
ranu so vse vile polne tujcev: Francozov, An-
gležev, Nemcev, Rusov, Poljakov in Čehov. Ondi
je sedaj tudi Schlach iz Wirtemberga, ki hoče gra-
diti železnico od Matulja do Opatije in dalje do
Lovrana. Ako se zgradi ta železnica, bode Reka
precej zgubila, ker se sedaj tuji navadno skozi
Reko vozijo v Opatijo.

(Samomor.) Bivši župan v Veprincu I. Andrej-
cich je pred nekaterimi dnevi zginil od doma.
Raznesle so se bile razne govorice. Včerajšnja
»Hrvatska Sloga« pa poroča, da si je Andrejcich
z britvijo prerezal vrat in takoj mrtev obležal.
Sušaški list pravi, da je Andrejciha kot Hrvata
bolelo, ker so ga Hrvatje prezirali in je volil z
Italijani.

(Piva) se je izdelalo v Avstriji v minulem
letu 19.478.090 hl ali za 238.095 hl več, kakor
l. 1897. Davka se je plačalo od njega 36.872.134,
za 401.663 gld. več, kakor prejšnje leto. — Na
Kranjsko odpade 91.315 hl in 189.951 gl. davka.

* * *

(Hrvatska imena ladij.) Finančno ravnateljstvo
v Zadru je izdalo naredbo, da morajo vse finančne
ladije v Dalmaciji imeti tudi hrvatska imena.

(Dalmatinski Hrvatje v Novi Zelandiji.) Hr-
vatski list »Amerika« v Chicagu poroča, da okoli
3000 dalmatinskih Hrvatov strada v Avklandu v
Avstraliji. Novi zakoni namreč prepovedujejo av-
strijskim izselnikom kopanje smole in tako so
ljudje brez dela in jela, ker ne dobé pomoči od
diplomatskega zastopstva.

Društva.

(Hranilnica in posojilnica na Ziljski Bistrici) uraduje v Ziljski Bistrici vsako
nedeljo od 2. do 5. ure popoldne. Lani pri-
stopilo je 24 zadružnikov s 24 deleži, odpovedal
je 1 zadružnik z 1 deležem, ostalo je 148 za-
družnikov s 162 deleži. Novih hranilnih knjižic
se je izdalo 60, uničilo pa 23, obstoji toraj 236
knjižic za 66.290 gld. 98 kr., in znaša povprečna
vloga 280 gld. 89 kr. Posodilo se je na novo 56
zadružnikom, 7 zadružnikov je pa posojilo popol-
noma vrnilo, dolžnikov je toraj 134, ki dolžujejo
skupaj 51.734 gld. 14 kr. ali povprek 386 gld.
74 kr. Čistega dobička je bilo 450 gld. 78 kr.,
kateri se je razdelil po sklepu občnega zbora
tako - le: Uradnik dobi nagrade 80 gld., ostanek
se pridene rezervni zakladi, katera je narasla na
1371 gld. 6 kr. Posojilnica je član »Zveze sloven-
skih posojilnic v Celju«, katera je zadnjo revizijo
izvršila dne 27. in 28. prosinca 1899. Denarnega
prometa je bilo lani 72.940 gld.

(Posojilnica v Št. Lenartu pri sed-
mih studencih na Koroškem) imela je

v minulem 6 upravnem letu 63.031 gld. denar-
nega prometa. — Posojilnica uraduje v farovžu
vsako nedeljo od 3. do 5. ure popoldne. Ta dan
se vsprejemajo vloge, prošnje za posojila, obresti
in vračila na glavnico, izjave pristopa in izstopa
in odpovedi, izplačuje vloge, obresti in posojila in
dajejo pojasnila in pravila. Pristopilo je 8 zadruž-
nikov z 8 deleži, odpovedali so 3 zadružniki s 5
deleži, izstopilo je 5 zadružnikov s 5 deleži, ostala
sta 102 zadružnika s 119 deleži. Novih hranilnih
knjižic se je izdalo 33, uničilo pa 5, obstoji še
212 knjižic za 43.538 gld. 81 kr., in iznaša po-
vpredna vloga 204 gld. 51 kr. Posodilo se je na
novo 12 zadružnikom, — 7 zadružnikov je pa
posojilo popolnoma vrnilo; dolžnikov je torej 77,
ki dolžujejo skupaj 23.105 gl. ali povprek 300 gl.
06 kr. Čistega dobička je bilo 381 gld. 32 kr.,
kateri se je razdelil po sklepu občnega zbora od
dne 19. svečana t. l. tako - le: Načelstvo dobi na-
grade 135 gld. Za dobrodelne namene 20 gld.
Ostanek se je pridelal rezervnemu zakladu, kateri
je narasel na 775 gld. 41 kr. — Hranilne vloge
vsprejemajo se od vsakega, če tudi ni član za-
druge, ter se obrestujejo po 3¼%. Posojilnica je
član »Zveze slovenskih posojilnic v Celju«, katera
je zadnjo revizijo izvršila dne 30. januarja
1899. leta

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 31. marca. Mej običajnimi ob-
redi umival je cesar včeraj dopoldne v ob-
redni dvorani noge 12 starčkom v prisot-
nosti na Dunaju bivajočih članov cesarske
hiše ter civilnih in vojaških dostojanstveni-
kov in jih potem pogostil; poleg tega je
prejel vsak starček mošnjo s 30 kronami.

Dunaj, 31. marca. Deželni zbor ti-
rolski je sklican na 11., goriški, tržaški in
isterski, poslednji v Koper, pa na 15. aprila.

Dunaj, 31. marca. »Ostdeutsche Rund-
schau« zahteva, da vlada razveljavi mandate
onih nemških poslancev, ki niso prišli v češki
deželni zbor, ker upa, da pri novih volitvah
nemški nacionalci liberalcem vzamejo vse
mandate.

Dunaj, 31. marca. V Solunu je opazo-
vati zadnje dni živahno gibanje v turški
armadi. Došlo je že več tisoč vojakov in
kakih 15.000 jih še pričakujejo iz Male
Azije. Turčija se pripravlja, da zatre vsak
upor spomladi, naj pride od strani kristija-
nov ali pa Arnautov.

Reka, 31. marca. Tekom včerajšnjega
dne se je pojavilo dvakrat neznatno potresno
gibanje.

Praga, 31. marca. Grof Thun poskusi
še jedenkrat s pogajanjem mej Čehi in Nemci
vrediti jezikovno vprašanje. V ta namen po-
vabi zastopnike Čehov in Nemcev h konfe-
rencam. Šele potem, ako se poskus tudi se-
daj izjalovi, pomore si Thun s § 14.

Praga, 31. marca. Po veliki noči se
prično v praškem deželnem zboru politiške
debate o adresi in premembi volilnega reda
za Češko.

Liberee, 31. marca. Najvišji sodni dvor
je uvel disciplinarno preiskavo proti neka-
terim sodnijskim uradnikom v Libereah, ker
so časnikom izdajali uradne sodnijske taj-
nosti glede kaznovanega Čeha dr. Hlinak-a.

Belgrad, 31. marca. Pravosodni mini-
ster Kristić pojde baje kot poslanik v Rim,
poljedelski minister Lozanić pa bo poklican
v državni svet.

Pariz, 31. marca. Zbornica je prekinila
zasedanje do 2. maja, senat do 9. maja. —
V ministerskem svetu je naznanil vojni mi-
nister, da so se mej mesti Boulogne in Do-
ver napravljeni poskusi z brzojavom brez
žice prav dobro obnesli.

Berolin, 31. marca. O najnovejih do-
godkih na Samoških otokih poroča uradna
brzojavka sledeče iz glavnega mesta Apia:
Bombardovanje se nadaljuje. Po naročilu vo-
jaških oblastev so Evropejci ostavili svoja
stanovanja.

Berolin, 31. marca. Bennigsen je ime-
novan guvernerjem za Novo Gvinejo z na-
slovom glavnega guvernerja.

Umrli so:

29. marca. Terezija Šetina, strežnica, 50 let, Krakovski
nasip, 10. jetika.

30. marca. Jožef Šarabon, poslovođa, 61 let, Sv. Petra
cesta 53, srčna hiba.

V hranilnici:

29. marca. Uršula Kerperger, gostija, 83 let, ostarelost.

V bolnišnici:

28. marca. Jožef Tomšič, dninar, 48 let, vsled zamašenja žile na nogi.
29. marca. Andrej Tavčar, dninar, 66 let, vsled raka v želodecu.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Oblobo	Padačina 24. urah
30	9. zvečer	734.6	5.2	sl. jz.ah.	poloblačno	0.0
31	7. zjutraj	736.4	2.3	sl. svzh.	poloblač.	
	2. popol.	735.2	10.4	sl. jz.ah.	del. jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 5.9°, normale: 6.4°.

331 1-1

Bogu Vsegamogočnemu je dopadlo, našo pre-dobro teto, gospo

Ano Mali roj. Toman

danes ob 9. uri dopoldne, prevideno s svetotajstvi za umirajoče, v 70. letu njene dobe poklicati na boljši svet.

Truplo predrage pokojnice se bode dne 3. aprila ob 9. uri dopoldne v hiši žalosti na sv. Petra cesti štev. 8 svečano blagoslovilo, potem po železnici prepeljalo v Kamno gorico in ob 4. uri popoldne na tamošnjem pokopališču pokopalo v rodbinski rakvi.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v raznih cerkvah.

V Ljubljani, dne 31. marcija 1899.

Žalujoči sorodniki.

Za ličenje kositernih predmetov, bronzo imitacijo, bronžiranje kipov, iz mavca, bronžiranje ograj pri stopnicah, vse v najfiniši izvršitvi, priporočava se **BRATA EBERL v Ljubljani, Franciškanske ulice.**
Vnanja naročila proti povzetju. 228 26 11-1

Vabilo

k

izvanrednemu občnemu zboru

„Posojilnice v Zagorji ob Savi, registrovane zadruge z neomejeno zavezo“,

ki se bode vršil

na belo nedeljo, dne 9. aprila 1899. l.

ob 1/4. uri popoldne

v posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računa za leto 1898.
3. Prememba pravil.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Volitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
6. Razni predlogi.

Zagorje ob Savi, dne 30. marca 1899.

330 1-1

Načelstvo.

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

BANKA Makso Veršec v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Giro-konto (hranilne vloge v tek. računu), obresti od dne do dne po 4 1/2 %.
Poštno-hranilnišne položnice na razpolago.

Dunajska borza.

Dne 30. marca.	
Skupni državni dolg v notah	101 gld. — kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 » 80 »
Avstrijska krona renta 4%	120 » 25 »
Avstrijska zlatna renta 4%, 200 kron	100 » 75 »
Ogerska zlatna renta 4%	119 » 80 »
Ogerska krona renta 4%, 200	97 » 35 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	926 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	370 » 35 »
London vista	120 » 50 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 » 02 1/2 »
20 mark	11 » 79 »
20 frankov (napoleonador)	9 » 56 1/2 »
Italijanski bankovci	44 » 30 »
C. kr. cekini	5 » 67 »

Dne 30. marca.	
4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	171 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	157 » 75 »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	194 » 75 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 » 75 »
Tisne srečke 4%, 100 gld.	— » — »
Dunavske vravnjavne srečke 5%	130 » — »
Dunavsko vravnjavno posojilo l. 1878	108 » 75 »
Posojilo goriškega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	98 » 25 »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 » — »
Priporitetne obveznice državne železnice	218 » 25 »
» » južne železnice 3%	178 » 75 »
» » južne železnice 5%	124 » 60 »
» » dolenskih železnice 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	172 » — »
Avstrijskega rudičnega križa srečke, 10 gld.	20 » 25 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	— » — »
Salmove srečke, 40 gld.	85 » 75 »
St. Genois srečke, 40 gld.	85 » — »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 » — »
Ljubljanske srečke	24 » — »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154 » — »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3390 » — »
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	465 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	62 » 50 »
Splošna avstrijska stavbinska družba	106 » — »
Montanska družba avstr. plan.	244 » 05 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	194 » 50 »
Papirnih rubljev 100	127 » 25 »

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
l., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.

Na blagovoljno znanje!

I. hrvatska trgovina z vinom in žganjem

na debelo in drobno

glavna zaloga na Glincah

(v hiši gospé Plantz)

328 2-1

počastuje se p. n. častitemu občinstvu najuljudneje naznaniti, da je **otvorila**

podružnico v Ljubljani, na Starem trgu št. 30,

kjer se bodo prodajala razna **hrvatska vina v steklenicah** — od navadnega namiznega, do najfinejšega desertnega vina — ter **hrvatska slivovka, tropinovec, droženka**, po najnižjih cenah.

Da bode p. n. čast. občinstvu priličneje, uvedli smo, da se pri vzetju najmanj 6 steklenic, pošiljatev na dom izvrši brezplačno, ter se steklenice razposodijo.

Zagotavljamo, da bomo prodajali vedno le pristna vina ter žganja in se povsem trudili cenjeno zaupanje si pridobiti s pošteno ter točno postrežbo.

Posojilnica za Bled in okolico,

registr. zadruga z neomejeno zavezo,

obrestuje od novega leta hranilne vloge po

4 1/2 odstotka

in plačuje rentni davek sama. 309 3-3

Služba organista in cerkovnika

se takoj oddá v Javor-u.

Prosilci oženjeni naj se oglasijo pri **cerkvenem predstojništvu v Javor-u**, zadnja pošta Spodnja Hrušica pri Ljubljani. 303 4-4

Slovenci,

pristopajte k

„**Naši straži**“!

Nove lurske Šmarnice so izšle ter stanejo v „Katol. Bukvarni“ v Ljubljani v polusnji 90 kr., v celousnji 1 gld., v celousnji z zlato obrezo 1 gld. 20 kr. Po pošti poslane 5 kr. več.

Najnovejše in najboljše

klobuke

za gospode in dečke 272 13-5

izdelke prvih avstrijskih, nemških, italijanskih in angleških tovarn

priporoča v največji izbi in po najnižjih cenah

velespoštovanjem

C. J. HAMANN,

Mestni trg štev. 8.

Zaloga klobukov

c. kr. privilegov. tovarn za klobuke

W. Ch. Pless, Dunaj, in Jos. Pichler, Gradec.

Klobuki se izdelujejo natančno po označeni meri in obliki in se prevzemajo tudi stari klobuki v barvanje in oblikovanje.